

Wspaniałą książkę Wydział Teologiczny Papieskiej Akademii Teologicznej dedykował swojemu Zaczemu Jubilatowi z okazji 50-cia kapłaństwa, jakim jest ks. dr hab. dr h. c. Adam Kubiś, kanonik gremialny Kapituły Metropolitalnej, honorowy prałat papieża Jana Pawła II, profesor (1968–1999), prorektor (1982–1991) i rektor (1992–1998) tejże uczelni w Krakowie. Już z tej krótkiej wzmianki wynika, że jej poświęcił swoją najbardziej aktywną działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną. Gdy 28 czerwca 1953 roku z rąk ks. bp. Franciszka Jopa otrzymał święcenia kapłańskie, zaangażował się swoim wielkim sercem i niespożytymi siłami w płynące wartkim nurtem różnorakie i skomplikowane sprawy archidiecezji krakowskiej, którymi kierował najpierw kard. Karol Wojtyła, a później kard. Franciszek Macharski. Życiorys ks. A. Kubisia znakomicie w wielkim skrócie przedstawił ks. dr Józef Morawa, redaktor naukowy omawianej książki pamiątkowej i rektor Wyższego Seminarium Duchownego w Krakowie. Uczynił to nie tylko w języku polskim (s. 37–48), lecz także niemieckim (s. 49–60). Opracował także bibliografię podmiotową (s. 61–92) i przedmiotową (s. 93–101) ks. prof. Kubisia. Pierwsza ze wspomnianych bibliografii liczy aż 321 pozycji, a druga ma 104 tytuły. Zważywszy na rozliczne zajęcia duszpasterskie i na absorbujące

wiele czasu sprawowane funkcje na rzecz szeroko rozumianej organizacji nauki, wypada stwierdzić, że ks. rektor Kubiś zdołał jeszcze napisać sporo prac o charakterze naukowym.

W wydaną z okazji złotego jubileuszu kapłaństwa ks. prałata Kubisia książkę wprowadza czytelnika dobre zdjęcie Czcigodnego Jubilata, skierowana do Niego dedykacja od przyjaciół i uczniów: „*Professori Adae Kubiś sacerdoti ministerialis aureo iubilaeo exeunte d.d.d. amici ac discipuli*” i adresy jubileuszowe nadesłane na wielki i niezapomniany dzień święceń kapłańskich. Jest ich sporo, bo aż 22. Na ich czele znajdują się dwa pisma od papieża Jana Pawła II, w których Ojciec Św. zapewnia Drogiego Jubilata, kapłana i teologa o swojej duchowej łączności, udzielając Mu apostolskiego błogosławieństwa. Przy tym podkreślił w szczególniejszy sposób Jego osobisty wkład o utrzymanie Wydziału Teologii Uniwersytetu Jagiellońskiego: „Były to czasy niezmiernie trudne dla Kościoła w Polsce i dla polskich Uczelni kościelnych. Mam żywo w pamięci tamten okres walki o prawo do istnienia i o miejsce w środowisku uniwersyteckim Krakowa dla najstarszego Wydziału Teologicznego w Polsce, jakim był Wydział Teologiczny Uniwersytetu Jagiellońskiego. Znane są zasługi, jakie Ksiądz Rektor położył w tej dziedzinie” Papież Jan Paweł II skorzystał także ze sposobności do

wyrażenia swojej „osobistej wdzięczności za lata pełnej oddania współpracy w czasach mojego pasterzowania w Archidiecezji Krakowskiej – współpracy bardzo bliskiej, na którą zawsze mogłem liczyć. Dzisiaj chciałbym drogiemu Księdzu Adamowi jeszcze raz z całego serca podziękować” Ten ważny aspekt działalności Czcigodnego Jubilata podkreślił w swoim liście również ks. kard. dr Franciszek Macharski: „Przywołuję na pamięć ogromną i wierną służbę we współpracy z Ojcem Świętym, gdy jako Metropolita uczestniczył w pracach Synodu Biskupów i w pionierski sposób tworzył struktury organizacyjne nauki teologicznej w Polsce, z wiernością dla wiekowej spuścizny Wydziału Teologicznego św. Jadwigi Królowej. Zawsze w pracy nad rozwojem i nauczaniem teologii, a po powołaniu Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie przez twórcze lata rektorstwa tej Uczelni”. Wśród dostojnych autorów listów jubileuszowych występują jeszcze kardynałowie Marian Jaworski i Stanisław Nagy, nuncjusz apostolski w Polsce arcybp Józef Kowalczyk, arcybiskupi-metropolici Stanisław Nowak, Damian Zimoń, Józef Życiński i Szczepan Wesoly, biskupi Kazimierz Górny, Stanisław Napierała, Wacław Świerzawski, Albin Małyśiak, Stanisław Smoleński, Tadeusz Pieronek, prorektorzy PAT ks. Łukasz Kamikowski i ks. Wojciech Życiński, dziekanie ks. Stefan Koperek, ks. Władysław Zuziak i ks. Janusz Wycisło oraz prof. dr dr h. c. Hermann J. Pottmeyer Münster.

W omawianej książce ukazało się również 21 wspomnień i świadectw o Dostojnym Jubilate (s. 103–148). Są one znakomitym uzupełnieniem lakonicznej biografii. W jakiś sposób wyjawiają Jego wierną służbę na rzecz Kościoła powszechnego w ogólności a Kościoła lokalnego w szczególności, odsłaniają Jego ogromny wkład pracy organizacyjnej na rzecz nauki, pokazują Jego owocną misję sprawowania rektorstwa, a przede wszystkim odkrywają Jego przebogatą osobowość promieniującą niezwykłym blaskiem dobroci i świętości.

Najwięcej miejsca w wydanej z okazji złotego jubileuszu kapłaństwa ks. rektora Adama Kubisia księżde zajmują rozprawy i artykuły, które dotyczą trzech podstawowych działów wiedzy, której uczy się na trzech fakultetach Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie.

Pierwsza dziedzina dotyczy problematyki z dziedziny szeroko rozumianej filozofii (s. 151–305). W dziewięciu artykułach napisanych przez naukowców z różnych krajów w języku nie tylko polskim, lecz także angielskim, hiszpańskim i niemieckim ważne zagadnienia filozofii współczesnej dominują nad historycznymi. Jeden z nich wskazał na służebną rolę filozofii wobec teologii.

Zważywszy to, że Nasz Jubilat był i jest głównie teologiem, przy tym cennym specjalistą z zakresu eklezjologii, jest zrozumiałe, że najwięcej artykułów omawianej księgi jubileuszowej odnosi się z tego powodu do ważnych zagadnień teologii (s. 307–727). Jest ich aż dwadzieścia cztery.

Z nich siedemnaście napisano w języku polskim i siedem w języku niemieckim. W nich głos zabrali nie tylko przyjaciele z Polski i Niemiec ks. rektora Kubisia, ale także niektórzy Jego uczniowie. Przy tym ze strony prof. G. Lange padły słowa wnikliwej i zasłużonej krytyki przeciwko poglądom dowcipnego moralisty Leszka Kołakowskiego odnośnie astrologicznego wyjaśnienia dokonanego przez króla Heroda mordu niewinnych niemowląt (s. 547). Biorąc pod uwagę ważką problematykę artykułów tego działu wiedzy, trzeba stwierdzić, że wnoszą one nowe naświetlenia i sugerują innowacje w poruszanych sprawach teologicznych.

W recenzowanej księdze jubileuszowej niemało miejsca zajmują też zagadnienia historyczne i prawne (s. 729-873). W dziewięciu napisanych w języku polskim artykułach wiele miejsca zajęła tematyka historyczna. Przypomniała ona ciekawe wydarzenia z minionej przeszłości, by z nich wyprowadzić odpowiednie wnioski na przyszłość.

Opracowane w języku polskim i niemieckim przez ks. redaktora Józefa Morawę postłowie redakcyjne (s. 877-882, 890-895) z dodanym aneksem *De aureo iubileo* (s. 883-887, 895-900) daje dobry wgląd w całą za-

wartość treściową omawianej książki. Jak na tak wielki jubileusz Zasłużonego Jubilata zbyt skromna jest tablica gratulacyjna (s. 889, 900-902), która przypuszczalnie zawiera tylko wybrane nazwiska osób, które złożyły gratulacje ks. rektorowi Kubisiowi z okazji złotego jubileuszu kapłaństwa.

Na końcu książki *Świadek Chrystusowych cierpień* znalazł się spis wprawdzie nielicznych, ale trafnie dobranych ilustracji (s. 903), wykaz nazw osobowych (s. 905-926), Inhaltsverzeichnis (s. 927-931) i spis treści (s. 933-937). Wydana z okazji złotego jubileuszu kapłaństwa księga pamiątkowa zasługuje na szczególne wyróżnienie z racji swojej bogatej treści. Wypada podkreślić również jej skrupulatną redakcję naukową, którą wykonał ks. rektor Józef Morawa. Pieczołowitą adiustację nadesłanych tekstów z kolei zrobił prof. Roman Zawadzki. Z wielką troską dr Stanisława Postawa opracowała wykaz nazw osobowych. Dokładnego przekładu niektórych polskich tekstów na język niemiecki dokonał zaś ks. dr Manfred Deselaers. Dzięki tej dobrze zorganizowanej i harmonijnej współpracy powstało tak wspaniałe dzieło, które w dobrej szacie graficznej wydało Wydawnictwo Naukowe Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie.

Mieczysław Markowski